

1. Воронов М.В. Профессиональное обучение студентов на основе интегрированных курсов // Инновации в образовании. – 2011. – №9. – С. 4-15.
2. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: підручник. 2-ге вид. допов. Київ, Академвидав. – 2012. – 352 с.
3. Кремень В.Г. Філософсько-освітня діяльність: інноваційні аспекти// Становлення і розвиток науково-педагогічних шкіл: проблеми, досвід, перспективи: зб. наук. праць/за ред. Василя Кременя та Тадеуша Левовицького. – Житомир, Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2012. – С.10-26
4. Кузьмина Ю.О. Компетентностный подход в образовательном процессе высшей школы // Высшее образование сегодня. – 2010. – № 11. – С. 22 -24.
5. Підласий А.І. Педагогічні інновації // Рідна школа. – 1998. – №12. – С.3
6. http://www.moscons.ru/file.php/1/innov_v_obrazov/innov_v_obrazov.htm
7. <http://dspace.nbuiv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/23767/22Shlyaga.pdf?sequence=1>

Борисенко Д.В.

Науковий керівник: професор кафедри філософії і ППП

Бондаренко В.В.

ПРОБЛЕМА ОРАТОРСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ МОЛОДИХ ВИКЛАДАЧІВ

Актуальність даної теми зумовлена тим, що у сучасному світі, в зв'язку із бурхливим розвитком засобів масової інформації та комунікації, різко зріс інтерес до ораторської майстерності. Йому відводиться особливе місце у сфері освіти і соціального життя, так як володіння навичками ораторського майстерності є найважливішим компонентом успіху особистості у будь-якій області діяльності, особливо у педагогічній сфері, а ораторська майстерність є

дієвим інструментом для формування світогляду кожної особистості.

Проблема ораторської майстерності займає чільне місце у дослідженнях сучасних вчених. Великий внесок у розробку проблеми ораторської майстерності викладачів внесли дослідження, виконані під керівництвом Н.В. Кузьміної, а також роботи Т.Б. Маркічева і С.Д. Смирнова. Вони дозволили виділити ряд закономірностей педагогічної діяльності, визначити критерії ефективності діяльності викладача. У якості такої моделі виступає психологічна структура діяльності викладача, що є взаємозв'язок, систему і послідовність його дій, спрямованих на досягнення поставлених цілей через вирішення педагогічних завдань [3].

Численні дослідження вчених і практика показують, що молоді викладачі, які розпочинають свою педагогічну діяльність, відчують труднощі у налагодженні педагогічного спілкування, взаємовідносин зі студентами в сфері особистісних контактів. Чи буде педагогічне спілкування оптимальним, залежить від педагога, від рівня його педагогічної майстерності та комунікативної культури. Тільки викладач із відповідним рівнем майстерності зможе прищеплювати студентам культуру спілкування. Слід також зазначити, що основу педагогічної майстерності закладає комунікативна компетентність викладача [2].

Мета роботи – дослідити проблеми ораторської майстерності молодих викладачів.

Кожному викладачеві доводиться виступати в ролі оратора – під час читання лекцій, виступи на нарадах або конференціях. Тому володіння прийомами ораторської майстерності є важливим компонентом педагогічної діяльності.

Ораторська майстерність – мистецтво публічного виступу з метою переконання; гармонійне поєднання риторики, прийомів акторської майстерності і психологічних технік [1].

Для успішного публічного виступу необхідно дотримуватися основних правил риторики. Викладати матеріал не гаслами, а тезами.

Гасло – коротка, що добре запам'ятовується мова та не вимагає доказу. Теза – фраза, що містить у собі думку, яка потребує доведення або спростування. Необхідно так будувати свій виступ, щоб він складався із тез і аргументів.

Сучасна педагогіка розглядає такі технології у навчанні, як проблемне навчання, діяльнісний підхід у навчанні. Будь-яке навчання основам наук у той же час є навчанням і відповідним розумовим діям. Важливо не давати певний набір інформації, а озброїти студентів, слухачів певним підходом, принципами і навчити виробляти спосіб дії самостійно. Початковим етапом для досягнення цієї мети буде вміння аргументувати свою думку.

Оволодіння ораторською майстерністю починається із навчання складання плану мови. При цьому акцентується увага на обов'язковість вступу, у якому необхідно мотивувати вибір теми виступу [4].

Епістема – вищий тип достовірного, абсолютного знання. Відомо, що на сьогоднішній день обсяг інформації збільшується у два рази кожні два-три роки. Отже, треба бути дуже уважними до інформації, яку ми повідомляємо.

Часто у недостатньо тренуваного у голосовому відношенні молодого викладача зустрічаються такі професійні недоліки, як сиплий, тьмянний, невиразний голос, голос із маленьким мовним діапазоном, із нерозвиненим грудним звучанням, затиснутий горловий звук і т.д. Причини цих недоліків різні – перш за все нерозумний голосовий режим: куріння, велике голосове навантаження одразу після простудного захворювання, коли голосовий апарат ще не прийшов у норму, навіть часте гучний спів у компанії, на вулиці і т.д.

Голосові недоліки можуть виникнути через перевтому голосових зв'язок. Це часто трапляється, коли молодим педагогам доводиться проводити 3-4 заняття на день. Відомо, що хороший голос, чітка дикція, правильне літературна вимова, вміння точно, образно, емоційно висловити свою думку є основними компонентами вимоги до мовлення.

Чи можна вважати красивий за тембром, але не сильний голос задовільним для педагога? Напевно ні. Однак такої, нехай навіть цінної,

властивості, як красивий тембр, недостатньо для виступу перед великою аудиторією. Тут необхідна сила, політ. Потрібно, щоб голос був витривалим.

Але, з іншого боку, чи достатньо викладачеві мати тільки здоровий, витривалий голос? Безумовно ні, якщо він висуває до себе серйозні професійні вимоги, якщо у його завдання входить максимальне використання і вдосконалення відпущених йому природою засобів для оптимізації професійної діяльності [3].

Завдання педагога – звільнити студента від неправильних голосових установок, навчити користуватися, володіти таким виразним і необхідним інструментом, яким є людський голос, допомогти виявити його краще звучання [1].

У даній статті досліджено проблеми ораторської майстерності молодих викладачів. Безумовно, дана стаття не вичерпує усієї багатогранності і складності даної теми, не претендує на її повне і всебічне осмислення. Подальший, більш поглиблений аналіз ораторської майстерності молодих викладачів дозволить розширити спектр існуючих уявлень про його взаємозв'язок і взаємозумовленість із соціальними процесами. Я вважаю, що розкриття проблем ораторської майстерності у даному дослідженні має не тільки певну теоретичну цінність, а й практичне значення у руслі якісного поліпшення навчального процесу.

Література

1. Бондаренко В.В. Риторика: Конспект лекцій. – Х., 2009
2. Десяева Н. Д., Лебедева Т. А., Ассуирова Л. В. Культура речи педагога. – М., 2003.
3. Львов М. Р. Риторика. Культура речи. – М., 2002.
4. Шейнов В. П. Искусство убеждать. – М., 2001.

Головач А.

Науковий керівник: доцент кафедри філософії і ППП

Чепурна В.О.